

Mette Reissmanns 1. maj-tale

Taler

Mette Reissmann
Medlem af Folketinget for
Socialdemokratiet

Dato

1. maj 2023

Sted

Arbejdermuseet og
Fælledparken

Tak for invitationen til at tale her i dag. Det har jeg glædet mig til.

Min Far, stak til søs, da han var 16 år. Han uddannede sig gennem hele livet. Han ønskede for os børn, at vi skulle uddanne os så langt, som vores evner rakte. Han opdrog os med ret & pligt som pejlemærker for alt hvad vi foretog os. Min Far ville været blevet 92 år i lørdags. Han lærte mig fra barnsben, at hvis man har evnerne og styrken, har man også pligten til at hjælpe, de, der har brug for det. Man har pligt til at bidrage. Man har ret til at modtage, når man har brug for det.

Hans socialdemokratiske kompas blev mit.

1. maj er arbejderne kampdag, hvor vi sammen fejrer de sejre, Socialdemokratiet og fagbevægelsen i fællesskab har opnået, og som minder os om vigtigheden af solidaritet, fællesskab og sammenhold. De værdier har beriget vores samfund i mere end 100 år, og det er dem, de fleste af os er vokset op med.

Der er stadig udfordringer foran os, der skal håndteres, og derfor vælger jeg at se fremad. I dag vil jeg tale om tre ting:

Velfærd

Ret & pligt og mangel på arbejdskraft

Og Uddannelse

Det er en forudsætning for et velfungerende velfærdssamfund og en forudsætning for sammenhængen på arbejdsmarkedet.

I dag har vi på den ene side en venstrefløj, som har ambitioner i forhold til

velfærd og klima. Men som ikke er klar til at finde pengene og gøre kagen større, hvis det gør ondt på nogen. På den anden side har vi en højrefløj, som ikke er interesseret i at investere i vores velfærdssamfund.

Der er ikke en opposition, der virker - hverken til højre eller venstre. Og Alex Vanopslagh (LA) kan ligge nok så længe på dørmatten foran regeringsdøren. Han kommer ikke ind!

Socialdemokratiet er Danmarks største folkeparti. Vi tager ansvar, og vi går forrest. Det har vi altid gjort. Vi fører en moderne arbejdskamp, hvor vi skal løse klimakrisen, sikkerhedskrisen og velfærdskrisen samtidig. Vi har hverken råd eller tid til at vente. Det kræver valg, og det kræver prioriteringer. For man kan kun udvikle et samfund, hvis man er parat til at forandre det. Derfor er der kun én vej frem. Vi skal gennemføre reformer, som fremtidssikrer Danmark. Afskaffelsen af store bededag bliver ikke den sidste svære beslutning. Men vi kommer til at gøre det, som er bedst for Danmark og for danskerne - både nu og på den lange bane.

Det går op og ned i dansk politik. Dårlige målinger får os ikke til at ryste på hånden i forhold til nogle af de svære men nødvendige beslutninger, samfundet står overfor.

Det blev et stort Ja til forårets overenskomster. Arbejdsgiverne mener, at det er den dyreste overenskomst nogensinde. Jo, jo men husk lige – kære arbejdsgivere, at i de seneste ti år er virksomhedernes indtjeninger steget til vejrs med raket fart, mens medarbejderne har fået lønforhøjelser i skildpaddetempo. Overskuddet per ansat er steget 3,5 gange. Lønnen er derimod kun fordoblet. Så ro på, Lars Sandal. Pengene er godt givet ud.

Det vil få store konsekvenser for de lokale virksomheder, hvis de som en grådig Joakim von And lader deres pengetanke vokse, mens medarbejderne forgæves kæmper med at få enderne til at mødes. Mens fabriksarbejderen kæmper med inflationens indhug i reallønnen, kan den ene virksomhed efter den anden fejre rekordregnskaber. Eller giver deres chefer en million bonus. Energibosserne og deres sælgere har givet sig selv million bonus, mens hr og fru Danmark må flytte i campingvogn, fordi de ikke længere har råd til varmeudgiften. Det er uanstændigt, og det er forargeligt. Og vi kan ikke være det bekendt!

Inflationen har i løbet af efteråret været på sit højeste i 40 år. Det er hårdt for

danskerne, når de skal købe rugbrød, kaffe, toiletpapir. Særligt for dem, der i forvejen har mindst. Den høje inflation har fået købekraften til at forsvinde mellem hænderne på mange. Jeg har mødt mange, der har mere end normalt ondt i maven over ikke at vide, hvordan de får pengene til at række.

Vi skal hjælpe dem, som er hårdt ramt af de stigende priser, og som har brug for en økonomisk håndsrækning.

Vi har derfor samlet afsat 12,7 mia. kr. til inflationshjælp til dem, som er hårdt ramt af de stigende priser.

Velfærdssamfundet

Det knager i vores velfærdssamfund. Af flere årsager. Vi bliver flere, der bliver ældre, der er flere små børn, og der er mangel arbejdskraft og nærhed til at kunne drage omsorg og pleje for dem, der har behov for det. Vi skal bevare bedste fra den gamle model, samtidig med at der findes nye løsninger og samarbejder for at bevare og styrke det velfærdssamfund, vi alle har så stor glæde af.

Alex Vanopslagh og de borgerlige skal ikke have patent på velfærdssamfundet. Tik-tok Alex mener, at han kan samle blå blok om et privatiseret velfærdssystem, der i øvrigt skal have mulighed for at gå konkurs.

Det må aldrig være markedet, der regulerer velfærden i Danmark. Velfærd er noget, vi skaber sammen. Vi skal have et tættere samarbejde mellem både offentlig og private aktører og civilsamfundet. Vi skal bygge velfærdshuset forfra.

Alle dele af det danske samfund har glæde af et velfungerende velfærdssamfund med universelle rettigheder. Vores arbejdsmarked står på skuldrene af velfærdssamfundet. Men hvis vi bare fremskriver den velfærd, der leveres i dag, ser vi ind i uoverstigelige udfordringer med finansiering, rekruttering og organisering. Der er hverken penge eller personale nok til at imødekomme de stigende krav fra danskerne.

Vi skal gentænke velfærdssamfundet for at gøre det robust og klar til fremtidens borgeres behov og udfordringer. Vi skal forventningsafstemme med danskerne, om hvad man kan forvente. Borgeren skal frisættes, og det samme gælder den ansatte.

Danmark skal trygt igennem usikre tider. Og vi skal levere et bedre velfærdssamfund til næste generation end i dag. Det kræver reformer.

Der skal være tillid til faglighed og dømmekraft. Slut med minut-tyranni og kontrolskemaer. Livsglæde hos de ældre er arbejdsglæde hos de ansatte.

Det offentlige, det private og civilsamfundet er ikke hinandens modsætninger. I fremtiden er de hinandens forudsætninger, hvis vi skal nå målet, som vi alle deler - nemlig at vi i fremtiden har bedre velfærd, end vi har i dag. Det kræver nytænkning, og det kræver fælles handling. Men først og fremmest kræver det samarbejde på tværs. Vi har alle et ansvar. For målet er ikke at bevare vores samfund, som det er i dag. Målet er også at forbedre det, så næste generation får et bedre liv end os.

Ret & Pligt

Jeg tror på og er opdraget med, at ret og pligt følges ad.

Hvis vi skal lykkedes med at få Danmark trygt igennem usikre tider uden at efterlade regningen i børneværelset, så kræver det, at vi alle bidrager. At vi alle gør vores pligt og går på arbejde. At vi alle har ret til et arbejde, så vi kan skabe et livsgrundlag. At være i beskæftigelse skaber tryghed.

Et afgørende middel i fremtidssikringen af det danske samfund er netop at få flere mennesker i arbejde. Det skal blandt andet ske ved at få flere ikkevestlige kvinder i arbejde, opkvalificere flere ufaglærte og få alle unge i enten arbejde eller uddannelse.

Vi skal alle arbejde mere og i længere tid, og nogen af os på en mere fleksibel facon, når vi er seniorer. Jeg tror, at mange gerne vil bevare en tilknytning til arbejdsmarkedet, også selvom de når pensionsalderen. Vi skal **skabe en mere holdbar løsning på tilbagetrækningsproblemet. I mange år har vilkårene for førtidig tilbagetrækning været en politisk kampplads. Det er ikke værdigt. Det er og skal være en ret, man har; at holde op, før man bliver slidt op.**

For Socialdemokratiet er det målet, der er afgørende: Vi skal øge beskæftigelsen. Vi skal sikre ordentlige tilbagetrækningsmuligheder, og vi skal derigennem fremtidssikre velfærden. Til det hører også at finde en løsning, der er bredt forankret, så danskerne ikke skal leve i den uvished, at det konstant laves om.

Vi insisterer på ordnede vilkår på danske arbejdspladser. Man skal kunne leve ordentligt, når man har et fuldtidsjob i Danmark. Man skal ha' en ordentlig løn. Man skal ha' sikre og ordentlige arbejdsvilkår.

Et moderne arbejdsmarked kalder på en moderne arbejdskamp.

Uddannelse

Uddannelser skal åbne muligheder. Ikke lukke døre. Derfor har regeringen startet en nyt sammenhængende reformspor på uddannelsesområdet. Vi vil gentænke og fremtidssikre uddannelsessystemet, så vores uddannelser gør den enkelte og vores samfund bedre forberedt på fremtiden.

De længste uddannelser er ikke de rigtige uddannelser for alle. Det er bedre at have et stort kørekort end en lille studentereksamen, som min far, der var skolevejleder i Esbjerg sagde.

Det elitære Danmark skal væk fra uddannelsessnobberiet. En erhvervsuddannelse skal være første valget for mange flere:

Det er lige så fint at bygge et hus, som det er at tegne det.

Det er lige så fint at stå i butikken, som det er at lede den.

Det er lige så fint at hjælpe ældre op af sengen, som det er at udvikle teknologien, der bruges til at løfte dem.

Værdien af godt håndværk må ikke gå i glemmebogen. For uden flere dygtige faglærte er det meget vanskeligt at nå målet for den grønne omstilling. Så simpelt er det.

El-lade standere skyder ikke op af jorden af sig selv. De mange nye vindmøller kræver dygtige teknikere og smede. Og når tusindvis af danskere i de kommende år skal skifte oliefyret ud med fjernvarme, så bliver der brug for endnu flere VVS'ere. Ligesom der bliver brug for flere dansk uddannet søfolk til at besejle de danske skibe.

Forstå mig ret: Jeg taler ikke for et opgør med akademiske uddannelser. Det kender I mig for godt til. Universiteterne gør Danmark rigere og dygtigere. Vi har lige så hårdt brug for flere dygtige akademikere, som vi har brug for flere dygtige håndværkere.

Vi har brug for en blanding af kloge hænder og kloge hoveder. Det er ikke et enten eller.

Målet er, at alle skal kunne drive det så langt, som evnerne og viljen rækker. Om det er sønnen af en portør, der vil være professor. Eller datteren af advokat, der vil være anlægsgartner. Det er underordnet. Det afgørende er friheden til at vælge.

Det er lige så afgørende, at man gør sig umage, at man engagerer sig, og at man bliver så god, som man overhovedet kan.

Vi skal værne om kvaliteten i vores uddannelser.

Vi skal gøre Danmark klogere; ikke dummere.

Lighed må ikke blive til middelmådighed.

Ingen uddannelse er finere end andre.

Danmark har brug for alle. Danmark har brug for flere faglærte. Danmark har brug for livslang læring.

Fortsat God 1. maj.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kilde type

Digitalt manuskript

Tags

1. maj-tale, Socialdemokratiet

Relateret

1. maj 2023

1. maj 2023

1. maj 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-reissmanns-1-maj-tale>